

- عنوان پروژه: پایش برنامه آمیخته گری نژادهای گوسفند لری بختیاری با رومانف و پاکستانی در گله‌های استان خوزستان
- شماره مصوب پروژه: ۴-۴۶-۱۳-۰۰۷-۰۰۱۷۰-۹۶۰
- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرحهای ملی و مشترک دارد): ---
- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: بهاره طاهری دزفولی
- نام و نام خانوادگی ناظران: ---
- نام و نام خانوادگی مشاور(ان): ---
- نام و نام خانوادگی همکاران: محمدرضا زرگر، وحید قاسمی، محمود وطن خواه، عزیز کردونی، محمدحسین بنابازی، سعید اسماعیل خانیان، هدی جواهری بارفروشی.
- محل اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان
- تاریخ شروع: ۱۳۹۶
- مدت اجرا: ۲ سال
- ناشر:
- شمارگان (تیراژ):
- تاریخ انتشار: ۱۳۹۸
- این اثر در مورخ ۹۸/۱۰/۲۴ با شماره ۵۶۸۳۳ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.

چکیده:

این پروژه به منظور بررسی طرح آمیخته‌گری گوسفندهای لری بختیاری با گوسفند رومانف و پاکستانی در استان خوزستان و همچنین، سنجش میزان رضایت‌مندی گله‌داران انجام شد. داده‌های مورد استفاده در این تحقیق شامل اطلاعات شجره و وزن (تولد تا بلوغ) گوسفندان آمیخته حاصل از تلاقی میش‌های لری بختیاری با اسپرم قوچ رومانف و میش‌های لری بختیاری با اسپرم قوچ پاکستانی بود که طی سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ توسط معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان جمع‌آوری شده است. این داده‌ها شامل ۳۳۴ رکورد وزن آمیخته‌های لری بختیاری × رومانف و ۵۰ رکورد وزن آمیخته‌های لری بختیاری × پاکستانی بود. میانگین وزن تولد تعداد ۱۷۳ رأس بره لری بختیاری × رومانف، $0/10 \pm 3/92$ و تعداد ۱۷ رأس بره لری بختیاری × پاکستانی $0/13 \pm 4/37$ کیلوگرم به دست آمد. برای صفت وزن تولد بره‌های لری بختیاری × رومانف، اثر سه عامل گله، سال تولد و جنس بره معنی‌دار بود ($p < 0/05$). میانگین وزن سه ماهگی تعداد ۲۴ رأس بره لری بختیاری × رومانف $0/40 \pm 13/87$ و تعداد ۸ رأس بره لری بختیاری × پاکستانی $0/40 \pm 12/87$ کیلوگرم برآورد شد. برای این صفت، وزن تولد به عنوان متغیر کمکی همراه با دو اثر عامل گله و جنس بره معنی‌دار نبود ($p > 0/05$). برای وزن شش ماهگی آمیخته‌های ماده لری بختیاری × رومانف نیز، وزن تولد به عنوان متغیر کمکی همراه با اثر عامل گله، معنی‌دار نبود ($p > 0/05$). میانگین وزن شش ماهگی و وزن بلوغ برای این آمیخته‌ها، به ترتیب $0/81 \pm 32/43$ (۲۹ رأس) و $0/44 \pm 38/96$ کیلوگرم (۱۰۸ رأس) برآورد شد. به طور کلی، نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های موجود نشان داد که بره‌های آمیخته لری بختیاری × رومانف از سرعت رشد بالایی برخوردار هستند؛ ولی از نظر وزنی در کل نسبت به بره‌های خالص لری بختیاری و همچنین آمیخته‌های لری بختیاری × پاکستانی دارای وزن کمتری می‌باشند. همچنین، از بین گله‌هایی که تحت عملیات اجرایی این طرح بودند، از تعداد ۹ گله از ۷ شهرستان استان، اطلاعات از طریق پرسش‌نامه و مصاحبه حضوری با دامدار جمع‌آوری شد. به طور کلی، در بین دامداران در خصوص ارتباط کلی کارشناسان با دامداری‌ها رضایت وجود داشت. با این وجود، در خصوص طرح آمیخته‌گری انجام شده، همه دامداران متفق‌القول بر موضوع حمایت از دامداران در اجرای طرح اشاره داشتند. همچنین مصاحبه نشان داد که تمایل به افزایش چندقلوزایی در گله در بین دامداران وجود دارد ولی این امر می‌بایست با برنامه‌ای مناسب و با آگاهی کامل دامدار صورت گیرد. مشکلات آمیخته‌ها به بیان دامداران به صورت تلفات بالا، بیماری‌های خاص، ناسازگاری با گرمای هوا و جثه کوچک بیان شد. طبق نظر دامداران، آمیخته‌های لری بختیاری × پاکستانی با توجه به گرمای هوای استان خوزستان، سازگاری بهتر و در حد گوسفندان لری بختیاری مصرف غذا و رشد داشتند؛ ولی آمیخته‌های لری بختیاری × رومانف مصرف غذای کمتر و در مقابل دارای سرعت رشد بالاتری بودند. همچنین، عملیات لاپاراسکوپی برای میش‌های ضعیف و یا با تغذیه نامناسب، موفقیت‌آمیز گزارش نشد. در کل، پیشنهاد می‌شود که پس از مشخص شدن نتایج طرح در شرایط تحقیقاتی، طرح مورد نظر با برنامه‌ای کامل و جامع و با هدف از پیش مشخص شده در بین دامداری‌های پیشرو و با آگاهی و آموزش کامل دامدار اجرا و مدت اجرا به طور کامل کنترل و مدیریت گردد.

کلید واژه‌ها:

گوسفند، رومانف، صفات رشد، خوزستان، آمیخته، لری بختیاری، لاپاراسکوپی.